

4. Офіційний сайт SHL Russia&CIS [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.shl.ru/> - Назва з екрану.

Бєляєва Н.С., к.е.н., доцент

Київський національний торговельно-економічний
університет, м. Київ, Україна

УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМ НАВАНТАЖЕННЯМ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ЗАКОНОДАВЧИЙ АСПЕКТ

Відповідно до Господарського кодексу України [1, р. II Суб'єкти господарювання, Гл. 6 Загальні положення] суб'єктами малого підприємництва є:

– фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи-підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;

– юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Відповідно до Податкового кодексу України (далі – ПКУ) [2, Ст. 4. Вимоги до підтвердження даних, визначених у податковій звітності, Ч. 1], для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

В той же час, Ст. 4 «Основні напрями державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні» Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» визначає, що основними напрямками державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні, у частині управління податками, є [3, ст. 4]:

1) удосконалення та спрощення порядку ведення обліку в цілях оподаткування;

2) запровадження спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності для суб'єктів малого підприємництва, що відповідають критеріям, встановленим у податковому законодавстві.

Відповідно до ПКУ [2, Ст. 291 Загальні положення, Ч. 2], спрощена система оподаткування, обліку та звітності – особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів, встановлених п. 1 статті 297 «Особливості нарахування, сплати та подання звітності з окремих податків і зборів платниками єдиного податку» ПКУ, на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених Главою 1 «Спрощена система оподаткування, обліку та звітності» ПКУ, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності

(Платники єдиного податку звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з таких податків і зборів: 1) податку на прибуток підприємств; 2) податку на доходи фізичних осіб у частині доходів (об'єкта оподаткування), що отримані в результаті господарської діяльності платника єдиного податку першої - четвертої групи (фізичної особи) та оподатковані згідно з Главою 1 «Спрощена система оподаткування, обліку та звітності» ПКУ; 3) податку на додану вартість з операцій з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, крім податку на додану вартість, що сплачується фізичними особами та юридичними особами, які обрали ставку єдиного податку, визначену п.п. 1 п. 293.3 статті 293 «Ставки єдиного податку» ПКУ, а також що сплачується платниками єдиного податку четвертої групи; 4) податку на майно (в частині земельного податку), крім земельного податку за земельні ділянки, що не використовуються платниками єдиного податку першої - третьої груп для провадження господарської діяльності та платниками єдиного податку четвертої групи для ведення сільськогосподарського товаровиробництва; 5) рентної плати за спеціальне використання води платниками єдиного податку четвертої групи).

Відповідно до ПКУ [2, Ст. 291 Загальні положення, Ч. 4], суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на чотири групи платників єдиного податку:

1) перша група – фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 гривень;

2) друга група – фізичні особи-підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв: не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб; обсяг доходу не перевищує 1500000 гривень (не поширюється на фізичних осіб-підприємців, які надають посередницькі послуги з купівлі, продажу, оренди та оцінювання нерухомого майна, а також здійснюють діяльність з виробництва, постачання, продажу (реалізації) ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння. Такі фізичні особи-підприємці належать виключно до третьої групи платників єдиного податку, якщо відповідають вимогам, встановленим для такої групи);

3) третя група – фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена та юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 5000000 гривень;

4) четверта група - сільськогосподарські товаровиробники: а) юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків; б) фізичні особи-підприємці, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону України «Про фермерське господарство» [4].

Доходом платника єдиного податку є [2, Ст. 292 Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої - третьої груп]:

1) для фізичної особи-підприємця – дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності;

2) для юридичної особи – будь-який дохід, включаючи дохід представництв, філій, відділень такої юридичної особи, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі.

Відповідно до ПКУ [2, Ст. 202 Звітні (податкові) періоди, Ч. 2], платники податку, які сплачують єдиний податок, можуть вибрати квартальний податковий період. Заява про вибір квартального податкового періоду подається контролюючому органу разом з декларацією за наслідками останнього податкового періоду календарного року. У разі якщо платник податку, який застосовував спрощену систему оподаткування, переходить на сплату інших податків і зборів, встановлених ПКУ, такий платник податку зобов'язаний самостійно перейти на місячний податковий період, починаючи з першого місяця переходу на сплату інших податків і зборів, встановлених ПКУ, що зазначається у відповідній податковій декларації за наслідками такого місяця.

В той же час, несплата (неперерахування) фізичною особою - платником єдиного податку, визначеною п.п. 1 і 2 п. 291.4 статті 291 «Загальні положення» ПКУ, авансових внесків єдиного податку в порядку та у строки, визначені ПКУ, тягне за собою накладення штрафу в розмірі 50 відсотків ставки єдиного податку, обраної платником єдиного податку відповідно до ПКУ [2, Ст. 122 Порухення правил застосування спрощеної системи оподаткування фізичною особою-підприємцем, Ч. 1].

Список використаних джерел:

1. Господарський кодекс України: від 16 січня 2003 р. No 436-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 25.10.2019).
2. Податковий кодекс України: від 02 грудня 2010 р. No 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n4379> (дата звернення: 25.10.2019).
3. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22 березня 2012 р. No 4618-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17> (дата звернення: 25.10.2019).

4. Про фермерське господарство: Закон України від 19 червня 2003 р. No 973-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15> (дата звернення: 25.10.2019).

Бойко Г.С.

аспірант кафедри менеджменту
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі», м. Полтава, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВРАХУВАННЯ КРИТЕРІЮ ЯКОСТІ ПРИ ОЦІНЦІ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Економічна ефективність управління закладу вищої освіти (ЗВО) є базовою складовою його конкурентоспроможності, оскільки передбачає раціональне використання ресурсів у формуванні вартості освітніх продуктів та забезпеченні їх якості.

Кириллов А., досліджуючи питання підвищення ефективності управління ЗВО, наводить показники ефективності з трьох компонентів – менеджмент якості, інноваційний підхід до управління та інформатизація процесів, які, на його думку, дозволяють розвиватися навчальному закладу в сучасних умовах [4].

Ю. Пушкарьов та О. Латуха для оцінювання ефективності управління ЗВО виділяють лише один критерій – якість освіти, яка дозволяє впроваджувати та створювати новітні технології [9]. Можна стверджувати, що такий підхід ґрунтується на Законі України «Про вищу освіту», де визначено якість вищої освіти як сукупність якостей особи з вищою освітою, що відображає її професійну компетентність, ціннісну орієнтацію, соціальну спрямованість і обумовлює здатність задовольняти як особисті духовні і матеріальні потреби, так і потреби суспільства. Якість освітньої діяльності – сукупність характеристик системи вищої освіти та її складових, яка визначає її здатність задовольняти встановлені і передбачені потреби окремої особи або(та) суспільства [8].

Нині науковцями поняття якість освіти визначається як комплексна багатоаспектна категорія.

Так, наприклад, Зінченко В.О. розглядає якість освіти як багатобічну категорію, яка органічно поєднує якісну реалізацію всіх складників навчально-виховного процесу та якість визначених результатів освіти, які відображають інтереси всіх зацікавлених суб'єктів [3].

Ляшенко О.І. визначає якість освіти як багатовимірне методологічне поняття, яке різносторонньо віддзеркалює суспільне життя – соціальні, економічні, політичні, педагогічні, демографічні й інші життєво значущі для розвитку людини сторони життя [6]. Вікторов В.Г. представляє це поняття як багатогранну модель соціальних норм і вимог до особистості, освітнього середовища, в якому відбувається її розвиток та системи освіти, що реалізує її на певних етапах навчання людини [1].

Виокремлюють три складові якості освіти: якість освіти (якість знань, способів вирішення завдань); якість методів навчання і виховання (організація пізнавальної діяльності, мотивація пізнавальної діяльності, контроль навчальної